

اللَّهُ سُبْحَانَهُ
وَبِحَمْدِهِ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

دانشگاه علامه طباطبایی
دانشکده ی روان شناسی و علوم تربیتی

پایانامه جهت دریافت درجه ی کارشناسی ارشد در رشته ی سنجش و اندازه گیری

عنوان

ارزیابی ارزشیابی توصیفی در تحقق اهداف آموزش ابتدایی

استاد راهنما

دکتر علی دلاور

استاد مشاور

دکتر نور علی فرخی

استاد داور

دکتر اسماعیل سعدی پور

پژوهشگر

محمد حسنی

زمستان ۱۳۹۱

تقدیم بہ :

ہمسرم ، اسطورہ زندگیم ، پناہ مستکیم و امید بودنم .

دلبندم ، امید بخش جانم کہ آسایش او آرامش من است .

باشکرو سپاس از... .

آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم... .

موباشان سپید شد تا ما رو سفید شویم... .

وحاشانه سوختند تا کرم باخس وجود ما و رو منکر را همان باشند... .

پدرانمان!

مادرانمان!

استادانمان!

و باشکر بی پایان از رحمت استاید کرامی و سروران کراتقدم آقاییان

دکتر علی دلاور

دکتر نور علی فرخی

دکتر اسماعیل سعدی پور

که خود باوری را به من آموختند و صادقانه تجربات ارزشمندشان را

در اختیار من گذاشتند

و باشکر از کلیه می کسانی که مراد انجام این پژوهش، یاری رسانند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول – کلیات تحقیق	
۱.....	چکیده
۳.....	مقدمه
۷.....	بیان مسئله
۱۲.....	اهمیت و ضرورت تحقیق
۱۳.....	اهداف تحقیق
۱۴.....	فرضیه های تحقیق
	– فرضیه های اصلی
	– فرضیه های جانبی
۱۵.....	تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی
فصل دوم – مبانی نظری و پیشینه ی تحقیق	
۱۸.....	مقدمه
۱۸.....	ارزشیابی
۱۹.....	ارزشیابی آموزشی
۲۲.....	تاریخچه ی ارزشیابی آموزشی
	– اندازه گیری
	– توصیف
	– قضاوت
	– فرایند
۲۷.....	تاریخچه ی ارزشیابی در ایران

۲۸.....	انواع ارزشیابی آموزشی
۲۸.....	انواع ارزشیابی از منظر رویکرد ها و الگوها
۳۲.....	انواع ارزشیابی آموزشی با توجه به موضوع ارزشیابی
	- ارزشیابی از دانش آموزان، دانشجویان و فراگیران
	- ارزشیابی از برنامه های درسی و مواد آموزشی
	- ارزشیابی از مدیران، معلمان، و کارکنان آموزشگاه
	- ارزشیابی از سازمان یا آموزشگاه
	- ارزشیابی از پروژه، و برنامه های آموزشی
۳۳.....	انواع ارزشیابی آموزشی با توجه ملاک های مورد استفاده
	- ارزشیابی وابسته به ملاک
	- ارزشیابی وابسته به هنجار
۳۸.....	انواع ارزشیابی با توجه به زمان و هدف برنامه
	- آغازین
	- تکوینی
	- تشخیصی
	- تراکمی
۴۰.....	انواع ارزشیابی بر حسب نحوه ی اجرا
	- ارزشیابی انفرادی
	- ارزشیابی انفرادی
۴۱.....	انواع ارزشیابی با توجه به ارزشیابان
	- ارزشیابی درونی
۴۱.....	مراحل انجام ارزشیابی آموزشی
۴۲.....	فعالیت های ارزشیابی آموزشی
۴۴.....	تفاوت ارزشیابی با فرآیند های مشابه
۴۵.....	اهداف ارزشیابی آموزشی

۴۵.....	اهمیت و ضرورت ارزشیابی آموزشی
۴۶.....	روش های ارزشیابی آموزشی
۴۷.....	ارزشیابی کمی
۴۷.....	ویژگی های ارزشیابی کمی
۴۸.....	آسیب های ارزشیابی کمی
۵۰.....	ضرورت تغییر در نظام ارزشیابی سنتی
۵۲.....	تغییر نقش ارزشیابی
۵۲.....	تغییر نظام ارزشیابی در ایران
۵۳.....	ارزشیابی کیفی
۵۴.....	مبانی نظری ارزشیابی توصیفی
	– رفتار گرایی (نتیجه مدار)
	– شناخت گرایی (فرایند مدار)
۶۰.....	تاریخچه ی ارزشیابی کیفی در ایران
۶۰.....	تاریخچه ی ارزشیابی توصیفی در جهان
۶۱.....	تعریف ارزشیابی توصیفی
۶۲.....	اهداف ارزشیابی توصیفی
۶۳.....	ویژگی های ارزشیابی توصیفی
۶۴.....	تأثیرات ارزشیابی توصیفی
۶۴.....	راهبرد های تحقق طرح ارزشیابی توصیفی
۶۵.....	راه کارهای ارزشیابی توصیفی برای برطرف کردن مشکلات
۶۷.....	ابزارهای ارزشیابی توصیفی
۶۸.....	کارپوشه
	– اهداف کارپوشه
	– ضرورت استفاده از کارپوشه
	– انواع کارپوشه

	– محتوای کارپوشه
	– ارزشیابی کارپوشه
	– مزایای کارپوشه
۷۳.....	پروژه
	– چگونگی ارائه ی یک پروژه
	– مزایای استفاده از پروژه
	– ارزشیابی پروژه
۷۵.....	سنجش عملکرد
	– هدف از سنجش عملکرد
	– آزمون های عملکردی
	– انواع آزمون های عملکردی
	– قسمت های اصلی آزمون های عملکردی
	– ارزشیابی آزمون عملکردی
۷۹.....	محاسن ارزشیابی توصیفی
۸۲.....	معایب ارزشیابی توصیفی
۸۳.....	نظام ارزشیابی آموزشی در چند کشور دنیا
	– اتریش
	– باژیک
	– دانمارک
	– فرانسه
	– آلمان
	– ایالات متحده
	– کانادا
	– استرالیا
	– ژاپن

- کره ی جنوبی

پیشینه ی تحقیق	۸۹
پژوهش های انجام گرفته در داخل کشور.....	۸۹
پژوهش های انجام گرفته در خارج از کشور.....	۹۸
جمع بندی پژوهش های انجام گرفته	۱۰۲

فصل سوم - روش تحقیق

مقدمه.....	۱۰۴
طرح پژوهش	۱۰۴
جامعه ی آماری	۱۰۵
نمونه آماری	۱۰۸
روش نمونه گیری	۱۰۹
ابزار سنجش	۱۱۰
جدول شاخص ها	۱۱۰
روایی (اعتبار)	۱۱۱
پایایی	۱۱۲
روش تجزیه و تحلیل	۱۱۴

فصل چهارم - تجزیه و تحلیل

مقدمه	۱۱۶
ویژگی های جمعیت شناختی	۱۱۶
- معلمان	
- والدین	
- دانش آموزان	
توصیف داده ها	۱۲۱
آزمون فرضیه ها	۱۲۵

- فرضیه ی اصلی اول

- فرضیه ی اصلی دوم
- فرضیه ی اصلی سوم
- فرضیه ی جانبی اول
- فرضیه ی جانبی دوم
- فرضیه ی جانبی سوم
- فرضیه ی جانبی چهارم
- فرضیه ی جانبی پنجم
- فرضیه ی جانبی ششم

فصل پنجم – تحلیل یافته های تحقیق و نتیجه گیری

۱۳۵.....	تحلیل یافته ها
۱۴۲.....	بحث و نتیجه گیری
۱۴۵.....	مشکلات موجود در امر جمع آوری اطلاعات تحقیق
۱۴۵.....	محدودیت ها
۱۴۵.....	پیشنهادات
۱۴۸.....	منابع فارسی
۱۶۰.....	منابع انگلیسی
۱۶۲.....	پیوست ها

فهرست جداول ، اشکال و نمودارها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲ : طبقه‌بندی رویکردهای ارزشیابی آموزشی از دیدگاه صاحب نظران.....	۳۱
شکل ۱-۲ : خلاصه فعالیت های معمول در فرآیند ارزشیابی (سیف، ۱۳۸۸، ۱۲۰).....	۴۳
جدول ۲-۲ : دوره ی زمانی و خصایص عمده ی هریک آن ها.....	۶۱
جدول ۱-۳ : تعداد کل مدارس و دانش آموزان مدارس ابتدایی اسلام شهر به تفکیک جنسیت ...	۱۰۶
جدول ۲-۳ : تعداد معلمان مدارس ابتدایی اسلام شهر به تفکیک جنسیت.....	۱۰۶
جدول ۳-۳ : تعداد معلمان جامعه ی آماری به تفکیک جنسیت	۱۰۶
جدول ۴-۳ : تعداد کل دانش آموزان ابتدایی طرح ارزشیابی توصیفی به تفکیک پایه ی تحصیلی.....	۱۰۶
جدول ۵-۳ : تعداد دانش آموزان دختر جامعه ی آماری به تفکیک پایه ی تحصیلی.....	۱۰۷
جدول ۶-۳ : تعداد دانش آموزان پسر جامعه ی آماری به تفکیک پایه ی تحصیلی.....	۱۰۷
جدول ۷-۳ : تعداد جامعه و نمونه.....	۱۰۷
جدول ۸-۳ : تعداد جامعه و نمونه.....	۱۰۸
جدول ۹-۳ : جدول شاخص ها	۱۱۱
جدول ۱۰-۳ : میزان ضریب پایایی پرسش نامه ها	۱۱۳
جدول ۱-۴ : توزیع فراوانی جنسیت نمونه های مورد بررسی	۱۱۶
جدول ۲-۴ : توزیع فراوانی گروه سنی معلمان.....	۱۱۷
جدول ۳-۴ : توزیع فراوانی تحصیلات معلمان.....	۱۱۸
جدول ۴-۴ : توزیع فراوانی سابقه ی کاری معلمان.....	۱۱۸
جدول ۵-۴ : توزیع فراوانی گروه سنی والدین.....	۱۱۹
جدول ۶-۴ : توزیع فراوانی تحصیلات والدین	۱۱۹
جدول ۷-۴ : توزیع فراوانی گروه سنی دانش آموزان.....	۱۲۰
جدول ۸-۴ : توزیع فراوانی پایه تحصیلی دانش آموزان.....	۱۲۰

- جدول ۹-۴ : شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش در معلمان ۱۲۱
- جدول ۱۰-۴ : شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش در والدین ۱۲۲
- جدول ۱۱-۴ : شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش در دانش آموزان ۱۲۳
- نمودار ۱-۴ : میانگین وزنی نمرات معلمان، والدین و دانش آموزان در شاخص های ارزشیابی ۱۲۴
- جدول ۱۲-۴ وضعیت میزان دستیابی به اهداف از نظر معلمان ۱۲۵
- جدول ۱۳-۴ : وضعیت میزان دستیابی به اهداف از نظر والدین ۱۲۶
- جدول ۱۴-۴ : وضعیت میزان دستیابی به اهداف از نظر دانش آموزان ۱۲۷
- جدول ۱۵-۴ : تحلیل واریانس تفاوت میانگین معلمان، والدین و دانش آموزان در شاخص: «رشد متعادل و همه جانبه ی شخصیت دانش آموزان» ۱۲۷
- جدول ۱۶-۴ : نتایج آزمون تعقیبی توکی در زمینه تفاوت میانگین در شاخص: رشد همه جانبه شخصیت دانش آموزان ۱۲۸
- جدول ۱۷-۴ : تحلیل واریانس تفاوت میانگین معلمان، والدین و دانش آموزان در شاخص: بهبود کیفیت فرآیند یاددهی - یادگیری ۱۲۸
- جدول ۱۸-۴ : نتایج آزمون تعقیبی توکی در زمینه تفاوت میانگین در شاخص: بهبود کیفیت فرآیند یاددهی - یادگیری ۱۲۹
- جدول ۱۹-۴ : تحلیل واریانس تفاوت میانگین معلمان، والدین و دانش آموزان در شاخص: حذف فرهنگ بیست گرایی ۱۲۹
- جدول ۲۰-۴ : نتایج آزمون تعقیبی توکی در زمینه ی تفاوت میانگین در شاخص: حذف فرهنگ بیست گرایی ۱۳۰
- جدول ۲۱-۴ : تحلیل واریانس تفاوت میانگین معلمان، والدین و دانش آموزان در شاخص: تأکید بر اهداف آموزش و پرورش ۱۳۰
- جدول ۲۲-۴ : نتایج آزمون تعقیبی توکی در زمینه تفاوت میانگین در شاخص: تأکید بر اهداف آموزش و پرورش ۱۳۱
- جدول ۲۳-۴ : تحلیل واریانس تفاوت میانگین معلمان، والدین و دانش آموزان در شاخص: تأکید بر اهداف آموزش و پرورش ۱۳۱

- حذف حاکمیت مطلق امتحانات پایانی در تعیین سرنوشت تحصیلی دانش آموزان.....۱۳۱
جدول ۲۴-۴: نتایج آزمون تعقیبی توکی در زمینه تفاوت میانگین در شاخص:
- حذف حاکمیت مطلق امتحانات پایانی در تعیین سرنوشت تحصیلی دانش آموزان.....۱۳۲
جدول ۲۵-۴: تحلیل واریانس تفاوت میانگین معلمان، والدین و دانش آموزان در شاخص:
- بهداشت روانی محیط یاددهی - یادگیری.....۱۳۲
جدول ۲۶-۴: نتایج آزمون تعقیبی توکی در زمینه تفاوت میانگین در شاخص:
- بهبود بهداشت روانی محیط یاددهی - یادگیری.....۱۳۳

چکیده

ارزشیابی توصیفی، یکی از نوآوری های آموزشی در دهه های حاضر در نظام آموزش ابتدایی است که برای اولین بار در ایران در سال تحصیلی ۱۳۸۲-۱۳۸۱ به صورت آزمایشی اجرا شد این نوع ارزشیابی هم اکنون به صورت رسمی در مقطع ابتدایی کل کشور تا پایه ی چهارم ابتدایی در حال اجرا است. هدف پژوهش حاضر؛ ارزیابی ارزشیابی توصیفی در تحقق اهداف آموزش ابتدایی در شهرستان اسلامشهر در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ بوده است. روش پژوهش؛ از نوع کیفی - توصیفی و ابزارمورد استفاده؛ پرسش نامه محقق ساخته بود که از دو بخش مجزا، پرسش های انتخابی و پرسش های انشایی تشکیل شده بود. نمونه ی مورد مطالعه عبارت بود تعداد: ۳۴۶ دانش آموز، ۳۲۷ ولی دانش آموز و ۲۲۴ معلم شاغل در طرح ارزشیابی توصیفی که به صورت تصادفی از جامعه ی مورد مطالعه (مدارس ابتدایی شهرستان اسلامشهر) انتخاب شده بود. تجزیه و تحلیل داده ها در سطح آمار توصیفی از جدول های یک بعدی، دو بعدی، فراوانی، درصد، میانگین و ترسیم نمودار استفاده شده است. با توجه به این که قسمت اعظم پرسش نامه براساس طیف لیکرت طراحی شده و نیز بیشتر متغیرها تبدیل به عامل شده بود، لذا متغیرها در سطح فاصله ای مورد سنجش قرار گرفت. بدین سان، در آمار استنباطی برای سنجش این متغیرها از تحلیل واریانس یک راهه استفاده شد. همچنین برای ارزیابی نظرات گروه های ارزیابی کننده از آزمون تعقیبی توکی استفاده شد. برای ارزیابی طرح مذکور تعداد سه فرضیه ی اصلی و شش فرضیه جانبی تدوین شده بود که نتایج بدست آمده از آزمون فرضیه ها نشان داد که طرح ارزشیابی توصیفی از نظر هر سه گروه ارزیابی کننده در گستره ی مورد مطالعه به اهداف خود رسیده است. به طوری که میانگین پاسخ ها در هر سه گروه طبق مقیاس نانلی در سطح مطلوب یا نسبتاً مطلوب یعنی بالاتر از ۳ بود. همچنین نتایج مقایسه ی میانگین پاسخ گروه ها نشان داد، علیرغم این که هر سه گروه طرح مذکور را مطلوب ارزیابی کرده اند، اما بین نظرات آن ها تفاوت معنی داری وجود دارد.

کلمات کلیدی: ارزشیابی آموزشی، ارزشیابی توصیفی، ارزشیابی کیفی، ارزشیابی تکوینی،

آموزش ابتدایی.

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

در دنیای کنونی، جوامع به نیروهای انسانی ویژه ای نیازمند است تا با بینش مناسب مجموعه ای از توانایی ها و مهارت ها را در مشاغل گوناگون به کار گیرند. این مهم میسر نیست مگر این که آنان به طور شایسته، خلاق، مبتکر و با مهارت های گسترده در یک نظام آموزشی علمی و نظامند به اهداف مشخص دست یافته باشند. بنابراین برای تربیت چنین افرادی در هر جامعه آموزش ابتدایی از اهمیت و نقش به سزایی برخوردار است.

از آن جا که تحول هر جامعه بر تحول نظام آموزشی آن مبتنی است، آموزش و پرورش به عنوان یکی از اساسی ترین ارکان توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می تواند در خدمت رویکرد آینده نگری مشارکتی قرار گیرد. در این راستا سیاستگذاران و برنامه ریزان هر جامعه می توانند به کمک آینده نگری تحلیلی و نظری، روندهای مهم و اساسی آینده را شناسایی نموده و در گام بعدی با توسل به آموزش و پرورش به عنوان نهادی که در تربیت نیروی انسانی مورد نیاز، بیشترین توانایی و کارایی را دارد، جامعه را در مسیر توسعه ی همه جانبه قرار دهند (حیدری و همکاران، ۱۳۸۴).

نظام آموزشی کشور ما، آن هم به صورت علمی و آکادمیک قدمت چندانی نداشته و نسبت به نظام های آموزشی جوامع غربی سابقه ی کمتری دارد. این اتفاق به دلایل متعددی صورت گرفته است. از جمله ی آن ها تهاجم اقوام و قدرت های استعماری مختلف در زمان های متمادی است. این تهاجم ها فرصت تأسیس نظام آموزشی علمی و نظامند را تا حدود یک قرن پیش به جامعه ی ما نداده و صرفاً در قرن اخیر است که نظام آموزشی علمی جدید در جامعه ی ما تأسیس شده است. به دلیل نو پا بودن نظام آموزشی و نیاز اساسی جامعه ی ما به کسب دانش و با سواد شدن افراد، نظام آموزشی بیش تر از نظر کمی توسعه داده شده و بعد کیفی آن در درجه ی بعدی اهمیت قرار گرفته بود. اکنون با خود کفایی در زمینه ی کمی و افزایش تعداد افراد تحصیل کرده بیش از پیش احساس می شود که کیفیت آموزش در درجه ی اول اهمیت قرار گرفته و توسعه داده شود. بنابراین این مسئله خود مستلزم دگرگونی های اساسی در نظام آموزشی کشور است. لذا به این منظور و برای رسیدن به آن اهداف، نظام آموزشی و ارزشیابی جدیدی تحت عنوان ارزشیابی توصیفی پیشنهاد شده و چند سالی است که از اجرای آن در نظام آموزشی ما می گذرد. این نوع نظام آموزشی و ارزشیابی تحت عنوان: «ارزشیابی توصیفی» معرفی شده است.

ارزشیابی توصیفی، یکی از نوآوری های آموزشی در دهه های حاضر در نظام آموزش ابتدایی است.

این نوآوری در بسیاری از عناصر و اجزای خود با ارزشیابی سنتی و رایج در تضاد است (حسینی و احمدی، ۱۳۸۶). این طرح به صورت پیش آزمایشی در سال تحصیلی ۸۱-۸۲ اجرا و ارزشیابی شد و اجرای آزمایشی و سپس اجرای رسمی آن در سال های بعدی ادامه یافت و اکنون نیز ادامه دارد. طرح اخیر برای تحقق هدف های متعددی تدوین و اجرای آزمایشی آن آغاز شد که از میان آن ها به چند مورد به نقل از ماهر و همکاران (۱۳۸۶) اشاره می گردد:

- تغییر مقیاس فاصله ی «صفر تا بیست» به مقیاس اسمی «در حد انتظار، نزدیک به حد انتظار، نیازمند تلاش بیش تر»؛
- تغییر کارنامه و تبدیل آن به کارنامه توصیفی؛
- تنوع در ابزار های سنجش و اندازه گیری؛
- ارتقاء سطح بهداشت روانی دانش آموزان؛
- توجه به حیطه های مختلف رشد شخصیت مانند حیطه های شناختی، عاطفی، اجتماعی و جسمانی؛
- فراهم نمودن زمینه ی مناسب برای حذف فرهنگ بیست گرایی؛
- تأکید بر خلاقیت و نوآوری دانش آموزان؛
- تغییر در جو و فضای حاکم بر کلاس درس از طریق تأکید بر کارهای گروهی، کاهش رقابت های ناسالم بین دانش آموزان و افزایش فعالیت های مشارکتی؛
- توجه به جایگاه دانش آموزان در فرآیند یاد دهی - یادگیری و ارزشیابی؛

به این ترتیب پر واضح است که طرح ارزشیابی توصیفی صرفاً به معنای ایجاد تغییرات اساسی در شیوه ی ارزشیابی نیست. بلکه هدف طراحان آن ایجاد تغییر در شیوه های کلاس داری، روش های آموزش و مواردی از این قبیل است. این ادعا از طریق تحقیقاتی در زمینه های آثار ارزشیابی توصیفی بر یادگیری دانش آموزان از بعد شناختی، اجتماعی، عاطفی و به کار گیری رفتار های خلاقانه مورد تأیید قرار گرفته است (ماهر و همکاران، ۱۳۸۶).

دریسکول^۱ (فرهادی و همکاران، ۱۳۷۶) معتقد است که در شیوه های ارزشیابی سنتی، جو کلاس بیش تر معلم محور است. در این گونه کلاس ها، معلم ابتدا هدف های آموزشی را در اختیار دانش

آموزان قرار می دهد و سپس با شیوه های مداد - کاغذی به سنجش و اندازه گیری آن ها می پردازد. این در حالی است که در ارزشیابی های جدید، معلم و دانش آموزان به کمک هم به طراحی و تدوین برنامه های آموزشی مبادرت می ورزند. به این معنا که معلم و دانش آموزان به کمک هم تصمیم های مربوط به محتوای یادگیری، فعالیت های یادگیری و ارزشیابی را اتخاذ می کنند. نکته ی دیگری که در مقایسه ی دو نوع ارزشیابی سنتی و توصیفی باید متذکر شد این است که در ارزشیابی سنتی، ارزشیابی آخرین گام است و برای تصمیم گیری در باره ی ارتقای دانش آموزان به پایه های تحصیلی بالاتر به کار می رود. اما در ارزشیابی توصیفی، ارزشیابی بخش جدایی ناپذیر و همگام فرایند یاد دهی - یادگیری است که به جای طبقه بندی دانش آموزان بر هدایت یادگیری آن ها متمرکز است (رضایی و سیف، ۱۳۸۵). سابقه ی اجرای ارزشیابی توصیفی در برخی از کشور ها به سال ۱۹۳۰ برمی گردد که به عنوان توسعه ی اجتماعی^۱ مطرح شد. امروزه این نوع ارزشیابی در کشورهایی چون ایرلند، انگلستان، آلمان، دانمارک، سوئد، استرالیا، کانادا و در بسیاری از کشور های دیگر نه فقط در مقطع ابتدایی بلکه در مقاطع بالاتر حتی در سطح آموزش عالی به کار گرفته می شود. همچنین در بسیاری از کشورهای کمتر توسعه یافته نظیر کوبا، فیجی، گامبیا، غنا، جامائیکا، بنگلادش، پاراگوئه و امثال آن ها نیز این طرح اجرا می شود (خوش خلق و شریفی، ۱۳۸۵).

طرح ارزشیابی توصیفی که ابتدا در سال ۱۳۳۴ در ایران به اجرا درآمده بود، پس از مدتی بنا به دلایل نامعلوم متوقف شد. این طرح با توجه به تاریخچه و اهدافی که ذکر شد، مجدداً از سال تحصیلی ۸۱-۸۲ به صورت آزمایشی و از سال ۸۲-۸۳ در برخی از مدارس مناطق آموزشی کشور اجرا شد و اکنون نیز تا پایه ی چهارم ابتدایی در تمام مدارس کشور در حال اجرا است. مجریان طرح انتظار داشتند، با اجرای عملی و منظم آن در سال های یاد شده کلیه ی اهداف مصوب از پیش تعیین شده تحقق یابد.

خوش خلق و شریفی (۱۳۸۵) در تحقیقی تحت عنوان: «ارزشیابی اجرای آزمایشی ارزشیابی توصیفی در مدارس ابتدایی برخی از مناطق آموزشی کشور» به این نتیجه رسیدند که این طرح در تحقق برخی از اهداف پیش بینی شده از سوی شورای عالی موفق و در بسیاری از موارد ناموفق بوده است. آن ها متذکر شده اند که در طول سه سال اجرای آزمایشی ارزشیابی توصیفی، دومین هدف کمسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش یعنی ارتقای سطح بهداشت روانی از طریق افزایش بهداشت روانی محیط یاددهی - یادگیری کاملاً تحقق یافته است. اما دیگر اهداف پیش بینی شده ی مهم یا کاملاً تحقق

نیافته اند یا زمینه‌ی تحقق آن‌ها هنوز فراهم نشده است. از جمله؛ بهبود نگرش دانش‌آموزان نسبت به یادگیری، افزایش ماندگاری ذهنی، توجه به سطوح بالاتر شناختی، تعمیق یادگیری، افزایش فرصت یادگیری از طریق مشارکت والدین در امر یاد‌دهی - یادگیری، کاهش حساسیت والدین نسبت به نمره، ایجاد فرصت اصلاح برای دانش‌آموزان و معلمان برای رفع کاستی‌های فرآیند یادگیری، استفاده از بازخورد‌های فرآیندی در مسیر بهبود یادگیری و به کارگیری انواع ابزارهای متفاوت سنجش توصیفی.

نتایج اجمالی ارزشیابی اجرای آزمایشی ارزشیابی توصیفی طی سال‌های ۸۳-۸۲ و ۸۴-۸۳ نشان داد که این طرح به دلایل زیر در تحقق اهداف از پیش تعیین شده ناموفق بوده است:

- فقدان یک پیشنهاد پژوهشی که در آن متغیرهای مستقل و وابسته تعریف و نحوه‌ی اجرا و دستکاری آن‌ها مشخص شده باشد؛
- فقدان مبانی نظری مشخص که در آن پس از معرفی چارچوب یک نظریه‌ی خاص یا تلفیقی از نظریه‌ها، یادگیری را تعریف و ارزشیابی توصیفی را به آن ارتباط دهد؛
- ناهماهنگی و ناسازگاری میان اهداف طرح و اصول آن به سبب عدم وجود مبانی نظری محکم و مستند؛
- عدم اجرای آزمایشی طرح در سطح نمونه‌ی خرد (کوچک) در یک استان و اجرای آزمایشی آن در سطح کلان و ملی بدون آن که قبلاً در ارتباط با هماهنگی عناصر طرح با یکدیگر، تدابیر علمی و اجرایی اندیشیده شده باشد؛
- ناکامی در فراهم آوردن شرایط مناسب برای تغییر مقیاس کمی به مقیاس کیفی؛
- ناهماهنگی در اجرای ارزشیابی توصیفی در سطح مدارس شامل طرح؛
- ناکامی در فراهم آوردن شرایط مناسب برای ارایه‌ی بازخورد‌های فرآیندی در ارتباط با تکوین یادگیری دانش‌آموزان؛
- عدم کاهش حساسیت والدین مشمول طرح نسبت به نمره (خوش خلق و شریفی، ۱۳۸۵).

با توجه به ایراد‌های فوق مجریان طرح بر آن شدند تا در محتوا و شیوه‌های اجرای آن تغییرات اساسی ایجاد کنند. این طرح پس از اعمال اصلاحات، مجدداً در سال ۸۵-۸۴ در پایه‌های اول تا سوم ابتدایی برخی از مناطق آموزشی کشور به صورت آزمایشی اجرا شد.